

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Διαδικασίες ενεργοποίησης δράσεων στερεών αποβλήτων μέσω του ΠΕΚΑ 2021-2027

Νικόλαος Μαμαλούγκας
Προϊστάμενος ΕΥΔ/ΠΕΚΑ&ΠΟΛΠΡΟ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Διαθέσιμοι πόροι στην Προτεραιότητα 4 του ΠΕΚΑ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ		ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ Π/Υ (€)	Κατανομή πόρων
			ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ		
4	Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων – Μετάβαση στη Κυκλική Οικονομία	vi. Προώθηση της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία και σε μία αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία	067	Διαχείριση οικιακών αποβλήτων: μέτρα πρόληψης, ελαχιστοποίησης, διαλογής, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης	155.085.099,00	19,49%
			068	Διαχείριση οικιακών αποβλήτων: επεξεργασία υπολειμματικών αποβλήτων	581.859.810,00	73,14%
			070	Διαχείριση επαγγελματικών, βιομηχανικών αποβλήτων: υπολειμματικά και επικίνδυνα απόβλητα	9.999.883,00	1,26%
			071	Προώθηση της χρήσης ανακυκλωμένων υλικών ως πρώτων υλών	30.589.412,00	3,85%
			183	Διαχείριση οικιακών αποβλήτων: υγειονομική ταφή	18.000.000,00	2,26%
			ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ (€)		795.534.204,00	

Κατηγορίες Μονάδων Επεξεργασίας Αποβλήτων

- Σε λειτουργία= Οι προσαρμογές των ΜΕΑ σε ΜΑΑ θα περιληφθούν σε νέες πράξεις του ΠΕΚΑ 2021-2027
- Με σύμβαση και υλοποίηση = Οι προσαρμογές θα περιληφθούν σε τμηματοποιημένες πράξεις με Β΄ Φάση προς ολοκλήρωση στο ΠΕΚΑ 2021-2027
- Έργα σε διαγωνιστική διαδικασία/προ σύμβασης = Οι προσαρμογές θα περιληφθούν σε μεταφερόμενες (νέες) πράξεις του ΠΕΚΑ 2021-2027
- Νέα έργα = Έργα σχεδιασμένα εξ αρχής ως ΜΑΑ που θα περιληφθούν σε νέες πράξεις του ΠΕΚΑ 2021-2027

Διαχείριση έργων προς τμηματοποίηση

- Οι πράξεις που περιλαμβάνουν Μονάδες Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ) υπό κατασκευή πρέπει να τμηματοποιηθούν στο ΠΕΚΑ 2021-2027
- Το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της πράξης 2014-2020 πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να περιλάβει προσαρμογές σε Μονάδα Ανάκτησης Ανακύκλωσης και εν συνεχεία να γίνει ο διαχωρισμός της πράξης σε φάσεις Α' (14-20) και Β' (21-27)
- Για να γίνει ο διαχωρισμός απαιτείται:
 1. Διαμόρφωση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου προσαρμογής της ΜΕΑ σε ΜΑΑ και διάρθρωση συνολικού φυσικού και οικονομικού αντικειμένου πράξης σε υποέργα
 2. Τροποποίηση πράξης 2014-2020 με προσαρμογή ΜΕΑ σε ΜΑΑ
 3. Διαχωρισμός αντικειμένου πράξης σε φάσεις
 4. Τροποποίηση πράξης 2014-2020 για καθορισμό Α' φάσης

Προαπαιτούμενα για διαμόρφωση προσαρμογής σε ΜΑΑ

Εκπόνηση Ολιστικού Σχεδίου Χωριστής Συλλογής και έγκρισή του από Γενικό Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων

Εκπόνηση Μελέτης σκοπιμότητας για την τροποποίηση της ΜΕΑ σε ΜΑΑ και έγκρισή της από αρμόδιο όργανο ΦΟΔΣΑ

Εκπόνηση και υποβολή ΜΠΕ στη ΔΙΠΑ για έκδοση απόφασης τροποποίησης Π.Ο.

Εκπόνηση τροποποιημένης έκθεσης τεκμηρίωσης ΥΓΟΣ ή/και κρατικής ενίσχυσης προς έγκριση από την ΕΥΚΕ

Σύνταξη Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών για τα έργα προαίρεσης ή/και ΣΣΕ:

- αποστολή και σύμφωνη γνώμη από Τεχνικό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων
- αποστολή και σύμφωνη γνώμη από το Ελεγκτικό Συνέδριο (αφορά στην περίπτωση των ΣΣΕ)

Προαπαιτούμενα για τροποποίηση απόφασης ένταξης

Υποβολή αιτήματος τροποποίησης πράξης συνοδευόμενο από:

- **Εγκριμένο από ΥΠΕΝ Ολιστικού Σχεδίου Χωριστής Συλλογής**
- **Εγκριμένης Μελέτης σκοπιμότητας για την τροποποίηση της ΜΕΑ σε ΜΑΑ**
- **Επικαιροποιημένη Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ). Στην περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί ΑΕΠΟ, στην απόφαση τροποποίησης της ένταξης θα υποβληθεί η ΜΠΕ και η αίτηση προς ΔΙΠΑ και θα τεθεί ως προαπαιτούμενο πριν την υπογραφή της προαίρεσης ή/και των ΣΣΕ**
- **Τροποποιημένη έκθεση τεκμηρίωσης ΥΓΟΣ ή/και κρατικής ενίσχυσης προς έγκριση από την ΕΥΚΕ**
- **Σχέδιο Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών για τα έργα προαίρεσης ή/και ΣΣΕ συνοδευόμενο από σύμφωνη γνώμη από Τεχνικό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων και από το Ελεγκτικό Συνέδριο (αφορά στην περίπτωση των ΣΣΕ)**

Διαχωρισμός φάσεων - Ολοκλήρωση Α' φάσης

Μετά την έκδοση απόφασης τροποποίησης πράξης 2014-2020 απαιτείται η υποβολή πίνακα διαχωρισμού φάσεων, όπου θα αποτυπώνεται διακριτά:

- Το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο που ολοκληρώθηκε έως 31.12.2023 (Α' φάση) για κάθε υποέργο και τη συνολική πράξη
- Το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί την ΠΠ 2021-2027 (Β' φάση)

Με βάση το ΔΔΦ λαμβάνει χώρα τροποποίηση του ΤΔΠ και εκδίδεται η απόφαση τροποποίησης της πράξης της ΠΠ 2014-2020 που αποτυπώνει την Α' φάση.

Ένταξη πράξης στο ΠΕΚΑ 2021-2027

1. Δημοσίευση Νέας Πρόσκλησης ΠΕΚΑ 2021-27 προς ΦοΔΣΑ για έργα ΜΑΑ (ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ).

2. Απόφαση ΔΣ του ΦοΔΣΑ για την υποβολή της πρότασης χρηματοδότησης στη νέα πρόσκληση.

3. Αίτημα του ΦοΔΣΑ στην ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ για χορήγηση κωδικού υποβολής πρότασης χρηματοδότησης.

4. Υποβολή ΤΔΠ στην ΠΠ 2021-2027 για τη Β Φάση.

Επισημαίνεται ότι δεν απαιτείται να σταλεί κανένα Έγγραφο (μεταφέρονται αυτόματα από την ΠΠ 2014-2020), εκτός από την απόφαση ΔΣ του ΦοΔΣΑ για την υποβολή της πρότασης χρηματοδότησης.

5. Αξιολόγηση από ΕΥΔ και ένταξη πράξης στην νέα ΠΠ 2021-2027.

6. Προέγκριση υπογραφής ΣΣΕ ή/και προαίρεσης από την ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ. Στη φάση αυτή πρέπει να έχει εκπληρωθεί ο όρος έγκρισης της τροποποίησης των Π.Ο.

7. Υπογραφή ΣΣΕ και προαίρεσης.

8. Ενεργοποίηση νέας ΣΑΕ από ΥΠΕΘΟΟ

9. Υποβολή αιτήματος του ΦοΔΣΑ για υπόλογο στο ΥΠΕΝ (υπογραφή από Υπουργό ΥΠΕΝ).

10. Υλοποίηση έργου.

Τρέχουσα εκτίμηση έργων για ΠΕΚΑ 2021-2027

- **Λειτουργικές Μονάδες - Η προσαρμογή σε νέες πράξεις ΠΕΚΑ 21-27**

Δυτική Μακεδονία, Χανιά, Ήπειρος, Σέρρες, Ηλεία, Τρίπολη, Λακωνία, Μεσσηνία, Αλεξανδρούπολη, Αμάρι, Θήβα

- **Υλοποιούμενες Μονάδες (με σύμβαση/υπό κατασκευή) προς τμηματοποίηση**
Ζάκυνθος, Τρίκαλα-Καρδίτσα, Σητεία, Χίος, Κεφαλονιά, Ηράκλειο, Χερσόνησος

- **Συμβασιопоιημένες Μονάδες προς μεταφορά**
Μαγνησία, Αγρίνιο, Αχαΐα, Ναύπακτος, Λευκάδα

- **Μονάδες σε διαγωνιστική διαδικασία/προ σύμβασης προς μεταφορά**
Κέρκυρα, Καβάλα, Ανατολικός Τομέας Κ.Μακεδονίας, Λάρισα

- **Νέες μονάδες (εκτίμηση εν αναμονή ΠΕΣΔΑ)**

Περιφέρεια Αττικής, ΒΔ τομέας Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, Περιφέρεια Β.Αιγαίου, Περιφέρεια Ν.Αιγαίου

Βασικές αρχές χρηματοδότησης έργων

- Κατά τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη μέριμνα ώστε να διασφαλιστεί ότι ο αιτών ΦΟΔΣΑ να διαθέτει την απαραίτητη διοικητική ικανότητα και ειδικότερα τον αριθμό του προσωπικού που απαιτείται για την απόκτηση πιστοποίησης από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές.
- Χρηματοδότηση ολοκληρωμένων έργων που συνδυάζουν 1) εγκαταστάσεις ανάκτησης και ανακύκλωσης (ΜΑΑ), οι οποίες μπορεί να είναι α) νέες εγκαταστάσεις β) έργα σε φάση υλοποίησης ή γ) υφιστάμενες ΜΕΑ που χρειάζονται μετατροπή σε ΜΑΑ και 2) ολοκληρωμένα προγράμματα χωριστής συλλογή αποβλήτων που τροφοδοτούν τις ΜΑΑ, σε κοινή ή συνδεδεμένη απόφαση ένταξης από την Διαχειριστική Αρχή.
- Το συνολικό επιλέξιμο κόστος και η μέγιστη δημόσια συνεισφορά θα καθοριστούν από τους κανόνες επιλεξιμότητας του προγράμματος και τους ισχύοντες κανονισμούς για τις κρατικές ενισχύσεις, τόσο για τη συλλογή όσο και για την επεξεργασία αποβλήτων.
- Η διαστασιολόγηση και η διαμόρφωση της επένδυσης θα πρέπει να ακολουθούν τα κριτήρια που καθορίζονται στις οδηγίες των JASPERS (ανάλυση αναγκών, περιοχή εξυπηρέτησης, υφιστάμενη κατάσταση, ισοζύγιο μάζας, συμμόρφωση με περιφερειακούς στόχους κ.λπ.)
- Εφαρμογή ποσοστού συγχρηματοδότησης της ΕΕ 85% σε όλες τις δράσεις χωριστής συλλογής αποβλήτων που περιλαμβάνονται στην απόφαση ένταξης.
- Εφαρμογή ποσοστού συγχρηματοδότησης της ΕΕ εν δυνάμει 85% σε όλες τις επενδύσεις επεξεργασίας αποβλήτων, αλλά με πιστοποίηση που θα συνδέεται με την επίτευξη φιλόδοξων, αλλά επιτεύξιμων ορόσημων επιδόσεων, που σχετίζονται αντίστοιχα με την εισροή χωριστά συλλεγόμενων αποβλήτων και την επίδοση ανακύκλωσης.

Βασικές αρχές χρηματοδότησης έργων με ορόσημα

Η συγχρηματοδότηση της ΕΕ θα διαμορφωθεί ανάλογα με την επίτευξη ή όχι ορόσημων που συνδέονται με τις επιδόσεις των ΜΑΑ, μέσω θέσπισης ανώτατου ορίων στις αιτήσεις πληρωμής της ενωσιακής συμμετοχής.

Εάν επιτευχθούν οι τιθέμενοι στόχοι, οι ΜΑΑ θα συγχρηματοδοτηθούν με το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης 85%, σύμφωνα με τα ακόλουθα:

1° Ορόσημο – Ένταξη και υλοποίηση πράξης

Το πρώτο όριο των αιτημάτων πληρωμής ενωσιακής συμμετοχής για το έργο θα ανέλθει στο ποσοστό χρηματοδότησης του συνολικού επιλέξιμου κόστους που προκύπτει με την εφαρμογή της Μεθοδολογίας ProRata, βάσει του σχεδιασμού του έργου, όπως περιλαμβάνεται στην απόφαση ένταξης. Η μεθοδολογία αυτή λαμβάνει υπόψη το μέσο όρο της σχέσης (ανακυκλώσιμα και βιοαποβλήτα) προς τα συνολικά εισερχόμενα στη διάρκεια της ζωής του έργου, ενδεικτικά 60% της συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης.

2° ορόσημο – Επίτευξη εισόδου στη ΜΑΑ του 30% χωριστά συλλεγόμενων αποβλήτων και επίδοση ανακύκλωσης 25% επί των εισερχομένων

Αύξηση του ορίου των αιτημάτων πληρωμής ενωσιακής συμμετοχής στο 80% της συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης

3° ορόσημο – Επίτευξη εισόδου στη ΜΑΑ του τελικού στόχου χωριστά συλλεγόμενων που υπολογίζεται με τη μεθοδολογία prorate και της επίδοσης ανακύκλωσης.

Απελευθέρωση των αιτημάτων πληρωμής στο 85% της συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης, αφού ο τελικός στόχος των χωριστά συλλεγόμενων απορριμμάτων, όπως ορίζεται από τη μεθοδολογία αναλογικά, αρχίσει να εισέρχεται στο RRF και έχει επιτευχθεί η σχεδιαζόμενη απόδοση.

Σε περίπτωση που δεν επιτευχθούν ορόσημα πριν από το κλείσιμο της προγραμματικής περιόδου, η διαφορά μεταξύ του συνολικού κόστους και της συγχρηματοδότησης της ΕΕ που εκταμιεύεται θα καλύπτεται από τον δικαιούχο και το κράτος μέλος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

